

Тарғын ауылдық округі бойынша 2023-2024 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарды бекіту туралы

Шығыс Қазақстан облысы Ұлан ауданы мәслихатының 2023 жылғы 9 маусымдағы № 39 шешімі

Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңының 8, 13 баптарына, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңының 6 бабының 1 тармағының 15) тармақшасына сәйкес, Ұлан ауданының мәслихаты ШЕШТІ:

1. Тарғын ауылдық округі бойынша 2023-2024 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар осы шешімнің қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудандық мәслихат төрағасы

Г. Калиева

Шешімге қосымша

Тарғын ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2023-2024 жылдарға арналған жоспар

Тарғын ауылдық округі бойынша жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2021-2022 жылдарға арналған жоспар (бадан әрі - Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңына, Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Заңына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары –Қазақстан Республикасы Ауылшаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына (Нормативті құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15090 болып тіркелген), Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына жүктеменің рұқсат етілген шекті нормасын бекіту туралы" бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес әзірленді.

Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарды ұйымдастыру үшін:

- жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері мен жер пайдаланушылар бөлінісінде Тарғын ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (1-қосымша);

- жайылым айналымдарының қолайлы схемалары (2-қосымша);

- жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аудандары көрсетілген карта (3-қосымша);

- жайылым пайдаланушыларының су көздеріне қол жеткізу схемасы (4-қосымша);

- жайылымы жоқ жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін учаскелерге ауыстыру схемасы (5-қосымша);

- жеке және заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарына ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру схемасы (6-қосымша);

- ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және қозғалудың маусымдық бағыттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік кесте (7-қосымша) жасалды.

Жоспар жайылымдарды геоботаникалық тексерудің жай-күйі туралы мәліметтерді, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтерді, ауыл шаруашылығы жануарлары басыныңсаны туралы деректерді, олардың иелерін – жайылым пайдаланушыларды, жеке және (немесе) заңды тұлғаларды көрсетумен, малдардың түрлері мен жыныстық-жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректерді, шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарларының басын қалыптастыру туралы мәліметтерді, мәдени және аридті жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктерін, мал айдауға арналған сервитуттар туралы мәліметтерді және мемлекеттік органдар, жеке және (немесе) заңды тұлғалар берген өзге де деректерді ескере отырып қабылданды.

Тарғын ауылдық округі Ұлан ауданының оңтүстік-шығыс бөлігінде Ертіс өзенінің сол жағалауын бойлай таулы-дала, құрғақ дала аймағында орналасқан. Таулы-дала аймағы таулы шалғынды-дала, тау алды далалық орташа ылғалды және далалық орташа құрғақ кіші аймақтарға бөлінеді. Климаты орташа-құрғақ, орташа ыстық, жылдық орташа жауын-шашыны 360-390 мм. Ауа температурасы ең төменгі - 45, ең жоғарғы +40. Жылдық орташа температурасы +10. Салыстырмалы ылғалдылығы 68 %. Оңтүстік-шығыс және солтүстік-батыс бағыттағы желдер басым, орташа жылдық жылдамдығы 2,7 м/сек.

Топырағы қара-қоңыр, оңтүстік таулы қара топырақ, кәдімгі қара топырақ, оңтүстік қара топырақ, сілтісізделген және кәдімгі таулы қара топырақ.

Өсімдік жамылғысы: бетегелі-селеулі-жусанды, бетегелі-селеулі-түрлі шөпті, түрлі шөпті-астық тұқымдастар, жұмсақ сабақты және бұталы-шыңды-астық тұқымдастар.

Тұрақты қар жамылғысы қараша айының ортасында орнайды, сәуір айының бірінші онкүндігінде кетеді. Аязсыз кезеңнің ұзақтығы 130-150 күн.

Гидрографиясы Ертіс өзенінің бассейні болып табылады. Ең ірі өзендер: Ұранхай, Тарғын, Тайынты, Манат және көптеген басқа өзендер мен бұлақтар.

Әкімшілік орталығы Тарғын ауылы аудан орталығы Қасым Қайсенов кентінен оңтүстік-шығысқа қарай 50,5 км жерде орналасқан.

Тарғын ауылдық округі 79085,4 гектарлаңды алып жатыр, оның ішінде: егістік – 4274,6 гектар, жайылым – 65126,5 гектар, шабындық – 3402,5 гектар.

Жер санаттары бойынша:

ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер-70189,5 гектар;

елді мекендердің жерлері-11011 гектар;

өнеркәсіп, көлік, байланыс, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік мұқтажына арналған және өзге де ауыл шаруашылығына арналмаған жерлер – 53,2 гектар;

ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың жері-8гектар;

босалқы жерлер -29957 гектардан құралады.

2022 жылдың 01 қазанына Тарғын ауылдық округінде ауыл шаруашылығы малдарының саны: ірі қара мал 6006 бас, оның ішінде аналық мал 3128 бас, ұсақ қара мал 5366 бас, жылқы 5945 бас (№1 кесте).

№ 1 кесте

№	Ауылдық округі	халық				ш/қ және ЖШС				Барлығы:			
		ІҚМ		ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ		ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ		ҰҚМ	Жылқылар
		барлығы	оның ішінде сауылатындар			барлығы	оның ішінде сауылатындар			барлығы	оның ішінде сауылатындар		
1	Тарғын	4358	2367	5017	3918	1648	761	349	2027	6006	3128	5366	5945

Округте ауылшаруашылық жануарлары мен құстарына ветеринарлық қызмет көрсету үшін 1 – ветеринарлық пункт, 3 – мал қорымы ұйымдастырылған.

Ауыл шаруашылығы жануарларын қамтамасыз ету үшін Тарғын ауылдық округі бойынша 65126,5 гектар жайылым жерлер бар, елді мекендер шегінде 7577гектар жайылым бар.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, Қазақстан Республикасының "Жайылымдар туралы" Заңының 15-бабына сәйкес, Тарғын ауылдық округі жергілікті халықтың мұқтаждығы үшін ауыл шаруашылығы малдарының аналық (сауын) мал басын ұстау бойынша елді мекеннің 7577 гектарбар жайылымдық алқаптарында қажеттілігі 899 гектарқұрайды (№2 кесте), оны малдарды қорада ұстау есебінен толықтыру жоспарлануда.

№ 2 кесте

№	Ауылдық округі	Жайылымаланы, (га)	Сауынсырлардыңбар болуы (бас.)	Жайылымғакажеттілікнормасы 1 бас., (га)	Жайылымдардыңқажеттілігі, (га)	Жетіспеушілігі, (га)
1	Тарғын	9753	2367	4,5	10652	899

Тарғын ауылдық округінің жергілікті тұрғындарының малын жаю үшін 9753 гектар берілді.

Жергілікті тұрғындардың басқа ауыл шаруашылық малдарын жаю бойынша 44304 гектар көлемінде жайылымдық алқап қажеттілігі бар, ІҚМ басына түсетін жүктеме нормасы – 4,5 га/бас., ұсақ мал – 0,9 га/бас., жылқы – 5,4 га/бас (№3 кесте).

№ 3 кесте

№	Ауылдық округі	халық			Жайылымғакажеттілікнормасы 1 бас., (га)			Жайылымдардыңқажеттілігі, (га)				Мал жаю үшінбөрілді	Жетіспеушілігі, (га)
		ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	Барлығы (га)		
1	Тарғын	4358	5017	3918	4,5	0,9	5,4	19611	4515	21157	45283	9753	35530

35530 гектармөлшеріндегі жайылымдық алқаптардың қалыптасқан қажеттілігін 05-079-020 есептік кварталының шалғайдағы жайылымдарында халықтың ауыл шаруашылығы малдарын жаю есебінен толықтыру қажет.

Тарғын ауылдық округінің ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарындағы мал басы : ірі қара мал 1648 бас, ұсақ қара мал 349 бас, жылқы 2027 басты құрайды (№4 кесте).

№ 4 кесте

№	Ауылдық округ	Малдың қолда бары түрлері бойынша, (бас)			Жайылымғакажеттілікнормасы 1 бас., (га)			Жайылымдардыңқажеттілігі, (га)			
		ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар	Барлығы (га)
1	Тарғын	1648	349	2027	4,5	0,9	5,4	7416	314	10946	18876

ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жайылым алаңы 57514,3 гектар құрайды. ЖШС, шаруа және фермер қожалықтарының жайылым алқаптарының 33258 гектар көлемінде қалыптасқан қажеттілігін босалқы жерлер мен ауыл шаруашылығы құрылымдарының жем-шөп базасы есебінен толықтыру қажет.

Тарғын ауылдық округінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
1-қосымша

Тарғын ауылдық округі аумағында құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Ауылшаруашылығымақсатындағыжерлерсанатындағы жайылымдар

Елдімекендержерлерісанатындағыжайылымдар

Таргын ауылдық округі жайылымдарының орналасу схемасына (қартасына) қоса берілетін жер учаскелері меншік иелерінің тізімі

№	Меншік иесінің атауы	Жайылым алаңы (га)	Түрлері бойынша малдардың саны (бас)		
			ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар
1	Едиге Батырканович Байсуғуров	61,8	0	0	0
2	Сайлапкер Джармуханбетов	24,1	6	19	13
3	Джексенбек Иркетбаевич Икамбаев	1	48	0	110
4	Салтанат Аскарловна Ислямова	1,3	157	0	200
5	Амангелды Кадылбекович Койшинов	14,9	20	117	53

6	РаушанШаймур атовна Нуксарина	1,8	0	0	0
7	БагдатБаткалди нович Оралбеков	5,5	8	16	22
8	Ю р и й Андреевич Постовой	5,3	0	0	0

Тарғын ауылдық округі жайылымдарының орналасу схемасына (картасына) қоса берілетін жер учаскелерінің жер пайдаланушыларының тізімі

№	Ж е р пайдаланушыны ң атауы	Жайылым алаңы (га)	Түрлері бойынша малдардың саны (бас)		
			ІҚМ	ҰҚМ	Жылқылар
1	Парида Абади	42	2	0	23
2	Минінбек Адайкан	51	38	17	6
3	РакембайЕсимха нович Адилканов	142,3	12	0	0
4	Кеңесқан Аманбеков	45	23	25	35
5	РайханДосказин ович Аманов	148,9	18	0	0
6	Токтамыс Аринов	249,8	19	0	11
7	Еркиндык Арыктаева	132	0	0	0
8	БулатбекБабаше вич Астамбаев	172,7	4	28	5
9	ЕржанОктябрат ұлы Аубакиров	102,3	15	15	0
10	Казбек Ахмет	399	0	0	0
11	Серик Ашимов	233,8	0	0	0
12	Николай Владимирович Ашихмин	132	1	18	0
13	Бу л а т Агзамович Багадаев	501	0	21	8
14	КайратКанашев ич Байжуменов	22,9	17	8	23
15	Токтаған Баймукамет	41	10	0	0
16	ОралбекНургази нович Байсагатов	37,9	9	25	46

17	СерикбекЗейнел ович Байсаков	772	0	0	0
18	АмантайКабдош евич Бакин	805,1	0	0	0
19	АмантайЖанаба йұлы Бақижанов	97,4	15	18	13
20	Павел Иванович Баландин	63	3	22	0
21	ЗайраАкатаевна Балапанова	83	0	0	0
22	ЕрікДілдәшұлы Барқышев	16,3	3	22	0
23	С а л и м Бейсенович Баяндинов	4,7	10	10	4
24	СакенКыдырали н о в и ч Бейсембинов	216	123	36	3
25	СадбекБайгазын о в и ч Бекмулдинов	2	0	0	0
26	КайратКабдешо вич Бердинов	1645,9	0	0	0
27	М а р а т Кабдешович Бердинов	12,3	71	41	70
28	АрайЗарыкканов на Бердинова	1411	228	1	307
29	МалгаждарЖум а н ұ л ы Битимбаев	260,4	0	0	0
30	ДуйсенбайТегис байұлы Ботабаев	55,8	0	0	0
31	АсхатКалибеков ич Бутабаев	11	0	0	0
32	ДаулетТоктагул ович Дакежанов	137	23	43	1
33	СағындықРамаз а н ұ л ы Дакежанов	40	0	0	0
34	ЕржанКапаевич Данияров	178	15	0	6
35	ҚабдырасулАхм етұлы Даұтов	29,7	0	0	0
36	Сайлапкер Джармуханбето в	109,1	6	18	13

37	Нұршат Дінмұхаметқызы	66	0	0	0
38	Сергей Федорович Долгополов	4,7	0	0	0
39	Дулат Досказыұлы	89,9	89	5	22
40	Байболат Молдаханұлы Дүйсенбаев	84	0	0	0
41	Саят Амантайұлы Дырданов	49,7	3	3	0
42	Аманкелді Рақимұлы Есімханов	2,5	0	0	0
43	Арестанбек Дүйсенович Есполов	33	7	25	0
44	Казиза Кайсеновна Есполова	29,5	19	12	12
45	Торган Жакенова	238,8	0	0	0
46	Аргын Сайлаубек ович Жампеисов	169	5	20	11
47	Ахметхан Абдеханович Жуанышев	776,8	280	200	132
48	Нуржикен Жунусова	39	0	0	0
49	Бауржан Магауович Задин	63	21	0	22
50	Күлшат Зайнолла	0,5	15	5	9
51	Джексенбек Иркетбаевич Икамбаев	210,2	48	0	110
52	Салтанат Аскарровна Ислямова	283,6	157	0	200
53	Ақылбек Жүніспе құлы Исов	439	38	8	0
54	Айдар Абзулдинович Кайсенов	18,5	7	0	8
55	Нурланкан Коксегенович Кайсенов	1116,4	81	5	6
56	Тоқан Какаша	9,2	0	0	0

57	ТалгатЗайнелов ич Калиев	263,3			
58	АзаматКумаров ич Касенгазин	115,5	115	4	22
59	АйманЖексемба евна Киякпаева	38,6	0	2	0
60	АмангелдыКады лбекович Койшинов	276,9	20	117	53
61	ДауренАбусагит овичКудайберге нов	238,8	0	0	0
62	М а л и к Сеилгазинович Кудайбергенов	13	0	0	0
63	Силам Кузенбай	13,9	24	23	23
64	Канат Куматай	128,1	36	25	5
65	ДаниярАлданба евич Кусаинов	640	37	0	93
66	Ф а т и м а Қабдулина	78,6	3	0	17
67	БерікНұрланқан ұлы Қайсенов	1066,4	0	0	252
68	МұратбекРамаза нұлы Қалымов	147	0	5	2
69	Маргарита Сергекбайқызы Мағауянова	177,2	0	0	0
70	ШанарСалимбае вна Макажанова	104,6	0	0	0
71	Мырзабек Мукашев	54	0	3	1
72	Хуат Мунаят	62	0	0	0
73	Ш а й з а т Муратқан	648,9	0	0	0
74	Салтанат Мурсал	30	0	5	2
75	СембайМукатае вич Мусин	154,3	0	64	9
76	КауаРахимберди новна Мусина	1590	0	0	174
77	ЕрланШериязда н о в и ч Мухамеджанов	534,2	0	0	17
78	АмангелдыДюсу пканович Назбиев	203,7	0	0	0

79	БагланЖармухаметович Наурызбаев	84,4	0	0	0
80	НурланЖармухаметович Наурызбаев	91,9	0	0	0
81	Намазғали Ноғаспаев	70	0	0	0
82	КанияНуралдаевна Нуралдина	81,8	0	30	108
83	БекетҚыдырханович Нуртазин	7	0	23	35
84	Токтаган Нурызбаева	176,3	0	6	17
85	РинадАдайбекұлы Нұралдин	130	0	0	0
86	МәуітханРақышұлы Нұржанов	3	0	0	0
87	ДаутҚабдығалиевич Оразалиев	154	0	0	0
88	ДуманСарманұлы Оразов	12	16	21	46
89	БагдатБатқалдинович Оралбеков	101,2	8	16	22
90	Муқият Орынбай	6,7	30	20	2
91	БейсеханНурмолдинович Ракишев	73	0	0	0
92	АсқарЗайденұлы Рақымбаев	7,5	0	0	0
93	ЕрболатБазанұлы Рахимов	805	2	0	0
94	Майдан Сагинкумаров	556,2	0	0	0
95	Кадырхан Сейтзада	2	15	10	3
96	"бөден" ауыл шаруашылығы өндірістік кооперативі	17,8	0	0	0
97	"ҚОС БАУР" ауыл шаруашылығы өндірістік кооперативі	1128,6	0	0	0

98	Заркымбек Сыдыков	23,7	0	0	0
99	ДуманАшимжан ович Тагаев	340,3	15	0	0
100	НурбекАлпысба евич Тикенов	1794,6	0	0	0
101	"БМ АРЛАН" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	1493,7	0	0	0
102	"қаба ұлан" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	1900,5	0	0	0
103	"Отрадное" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	1740	0	0	0
104	"ТӨРТ АРЛАН" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	937	0	0	0
105	"фрегат "удача" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	24,4	0	0	0
106	АсқарЖанәбілді ы Токмадиев	460,9	68	0	26
107	ДиляраЖумабол атовна Тургамбаева	1	0	0	0
108	ЕрнисОмарович Турсунбаев	137	13	10	15
109	Нұршуақ Турсынбай	42	0	0	0
110	АклимаТурсынб ек овна Турсынбекова	100	142	0	71
111	СерикСамарови ч Уалханов	498,6	19	0	116
112	ИманханМұбара кұлы Уәлиев	243,4	5	10	7
113	АсхатКазизович Уранкаев	589,8	23	0	25
114	Бердіхан Хұтбай	95,3	8	45	11
115	Х а в л а й Шарапий	276	17	39	9

116	Алексей Иванович Шаров	215	70	0	0
117	Нәширә Шәкен	15,2	19	51	24

Аббревиатуралардың толық жазылуы:

ІҚМ-ірі қара мал;

ҰҚМ- ұсақ қара мал.

Тарғын ауылдық округінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
2-қосымша

Жайылымайналымының қолайлы схемалары

Жылдар	Учаскелер		
	1	2	3
1	бағу	бағу	демалыс
2	бағу	демалыс	бағу

Тарғын ауылдық округінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
3-қосымша

Жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аудандары көрсетілген карта

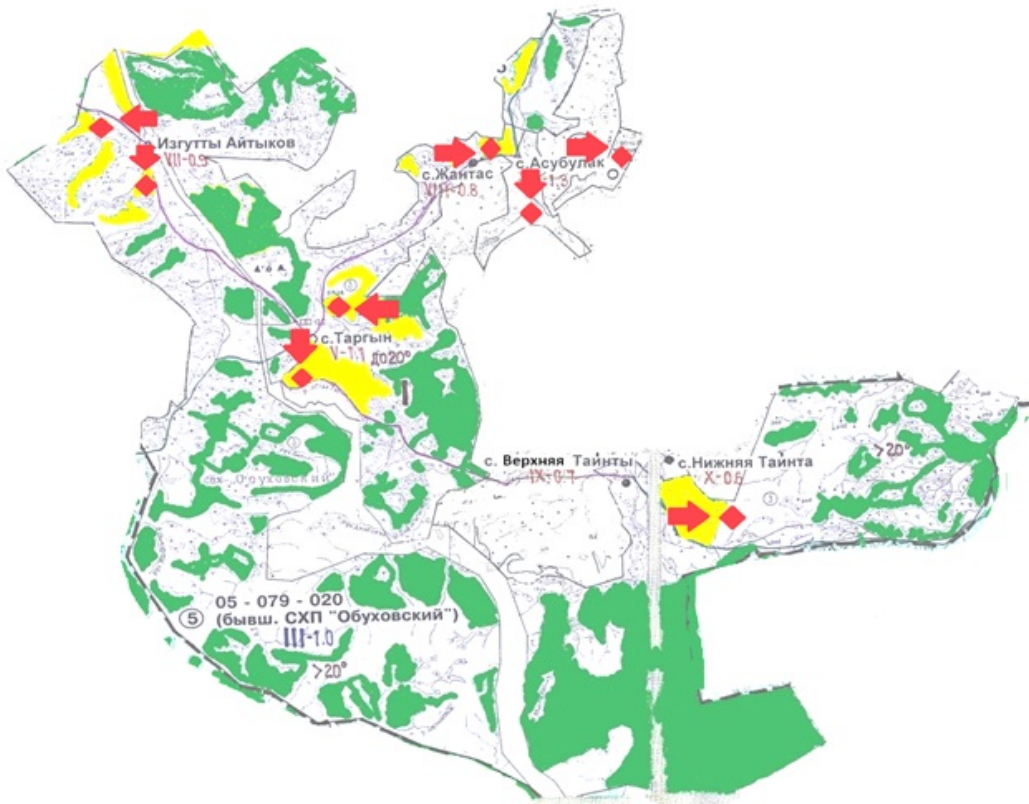

Шартты белгілер:

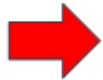
- Ішкіжәнесыртқышекаралардағымаусымдықжайылым учаскелері
- Елдімекендержерлерісанатындағыжайылымдар
- суару

Таргын ауылдық округінде
 2023-2024 жылдарға арналған
 жайылымдарды басқару және
 оларды пайдалану
 жөніндегі жоспарға
 4-қосымша

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу схемасы

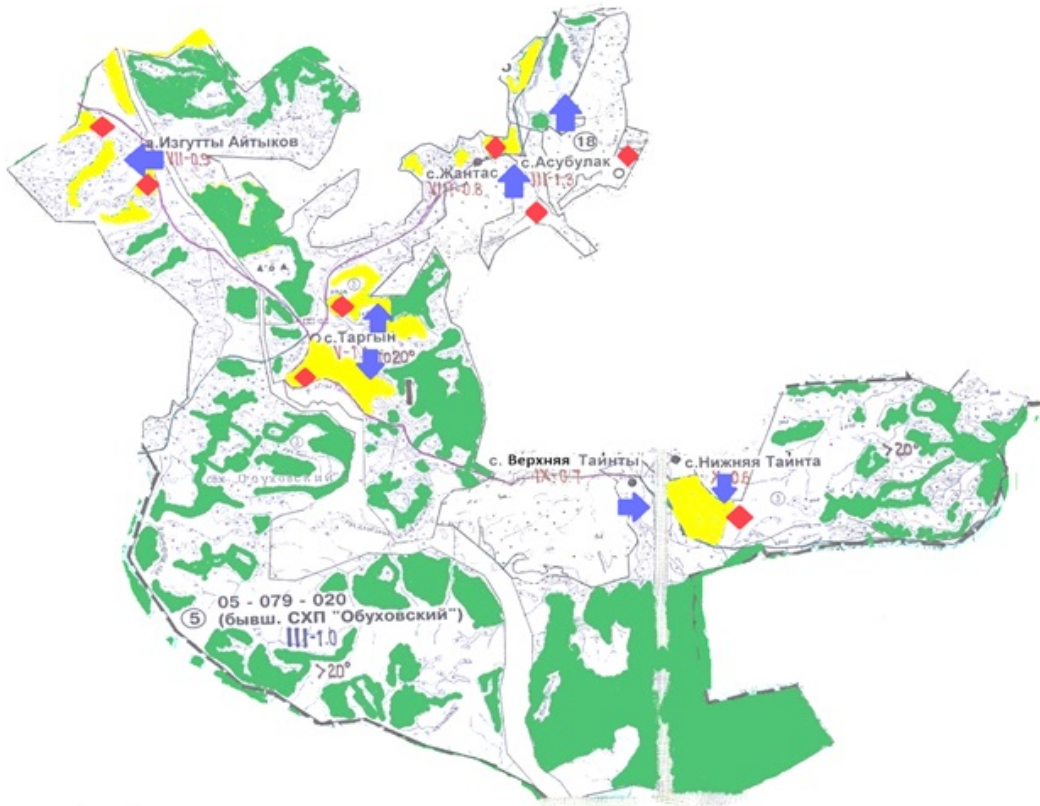
Шартты белгілер:

- жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қолжетімділігі

Таргын ауылдық округінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
5-қосымша

Жайылымы жоқ жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін учаскелерге ауыстыру схемасы

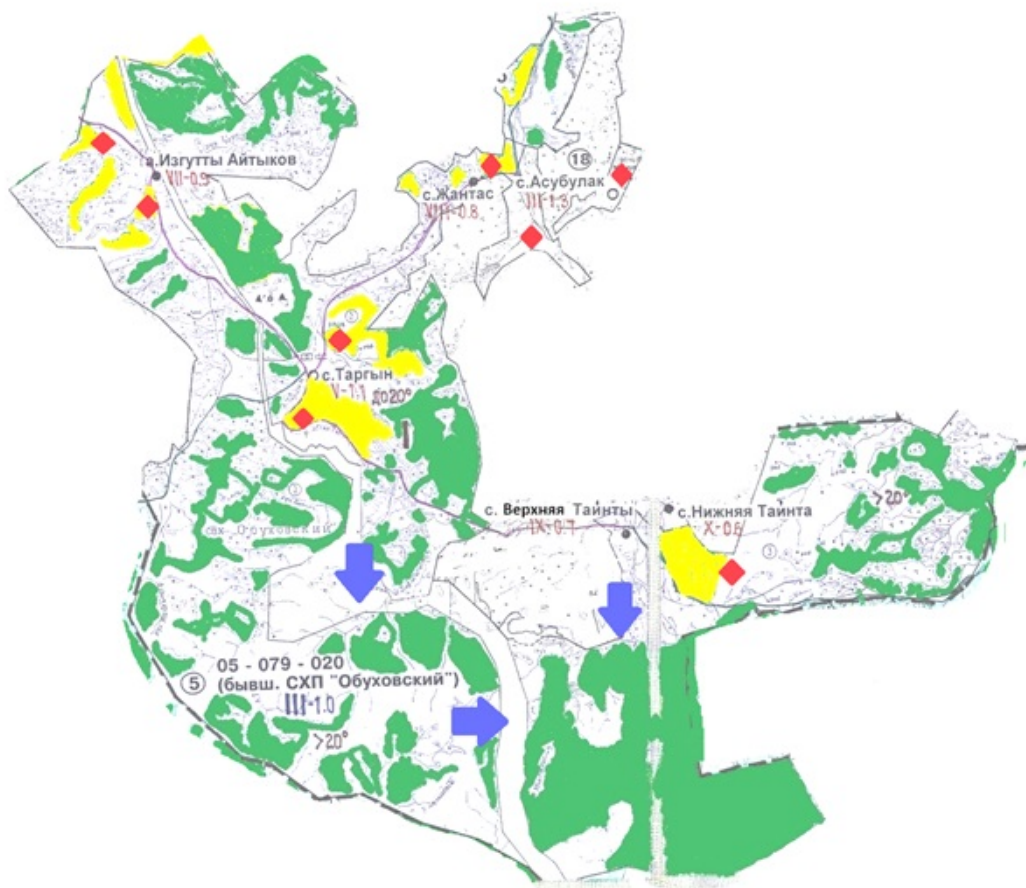
Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарына ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру схемасы

Таргын ауылдық округінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
6-қосымша

Жеке және заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарына ауыл шаруашылығы мал басын орналастыру схемасы

Тарғын ауылдық округінде
2023-2024 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану
жөніндегі жоспарға
7-қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және қозғалудың маусымдық бағыттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік кесте

Ауылдық округ	Малды жайылымға шығару мерзімі	Малдарды шалғайдағы жайылымдардан қайтару мерзімі
Тарғын	сәуір - мамыр	қыркүйек-қазан